

Sola kommune

KULTUR FOR ALLE!

KOMMUNEDPLAN FOR KULTUR 2015 – 2025

PLAN 6004 – SOLA KOMMUNE

Planen ble vedtatt i
kommunestyremøte 18.6.2015
sak PS 42/15

FORSIDEFOTO FRA HELLESTØSTRANDEN: MORTEN E. HANSEN

FOTOGRAFIER ELLERS: ARNT N. MEHUS, TRINE B. GAUSLAND & MORTEN E. HANSEN

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. KULTUR FOR ALLE!	3
<i>VISJONEN</i>	3
<i>SOLA OG KULTUREN</i>	4
<i>ORGANISERING AV KULTUREN I SOLA</i>	6
<i>KULTUR SOM SAMFUNNSUTVIKLER</i>	7
<i>SOLA OG DET REGIONALE KULTURSAMARBEIDET</i>	8
<i>UTFORDRINGER</i>	10
<i>OM PLANEN</i>	11
<i>OM KOMMUNEDELPLAN IDRETT, FYSISK AKTIVITET OG FRILUFTSLIV</i>	13
<i>OM PLANPROSESS OG MEDVIRKNING</i>	14
2. BIBLIOTEK	15
<i>HOVEDMÅLSETTING</i>	15
<i>BESKRIVELSE</i>	16
<i>UTFORDRINGER</i>	17
<i>TILTAK</i>	17
3. KULTURSKOLEN	19
<i>HOVEDMÅLSETTING</i>	19
<i>BESKRIVELSE</i>	19
<i>UTFORDRINGER</i>	20
<i>TILTAK</i>	22
4. FRITIDSTILBUD BARN OG UNGE	23
<i>HOVEDMÅLSETTING</i>	23
<i>BESKRIVELSE</i>	23
<i>UTFORDRINGER</i>	25
<i>TILTAK</i>	26
5. TILRETTELAGTE FRITIDSTILBUD	27
<i>HOVEDMÅLSETTING</i>	27
<i>BESKRIVELSE</i>	27
<i>UTFORDRINGER</i>	28
<i>TILTAK</i>	28

6. FRIVILLIGE SOLA	29
HOVEDMÅLSETTING	29
BESKRIVELSE	30
UTFORDRINGER	32
TILTAK	33
7. KUNST OG UTSMYKKING I OFFENTLIGE ROM	34
HOVEDMÅLSETTING	34
BESKRIVELSE	34
UTFORDRINGER	34
TILTAK	34
8. KULTURMINNE OG KULTURARV	35
BESKRIVELSE	35
UTFORDRINGER	36
TILTAK	37
9. ROM FOR KULTUR	38
BESKRIVELSE	38
UTFORDRINGER	38
TILTAK	38
SOLA KULTURHUS	38
SOLA RUINKYRKJE	40
AKTIVITETSHUS FOR KULTUR I TANANGER	41
SØMMEVÅGEN	42
ANDRE KULTURARENAER	43
10. SAMLET PRIORITERING FOR KULTURFELTET	44
SOLA – KULTUR FOR ALLE	44
PRIORITERINGER PÅ KULTURFELTET 2015 – 2018	44

1. KULTUR FOR ALLE!

VISJONEN

Vår visjon er: **"Kultur for alle!"**

Kulturopplevelser og deltagelse er viktige forutsetninger for å sikre vekst og utvikling. Gjennom kulturaktiviteter utvikles kompetanse som kreativitet og originalitet, evnen til å kjenne igjen kvalitet og det å drive kreative og skapende prosesser. Dette er også kompetanse som har overføringsverdi til alle deler av samfunnslivet.

Kultur i Sola bygger på våre verdier om kvalitet, trivsel og respekt. Vi skal legge til rette for innovasjon, aktiv deltagelse og gode opplevelser, vi vil ha **"Kultur for alle!"**

"Tilgang til kultur og mulighet til å uttrykke seg kreativt er viktig i et demokratisk samfunn og legger grunnlaget for ytringsfrihet og likeverd. Deltaking i kulturlivet har positive virkninger både for den enkelte og for samfunnet. Kunst og kultur gir opplevelser og mening i hverdagen, og legger grunnlag for utvikling og læring. Ved siden av arbeidsliv og skole er kulturlivet blant de arenaene som bidrar mest til utvikling av skaperevne og kompetanse." (St. melding nr. 10 (2011-2012): Kultur, inkludering og deltaking).

SOLA OG KULTUREN

Sola har og har hatt en sentral plassering i landet. Sola er regionens sentrale knutepunkt med en travel flyplass, regionens sentrale havn som også har fergeforbindelse til kontinentet og ellers et internasjonalt og ekspansivt næringsliv.

Kommunen har et aktivt og engasjert kulturliv, med bred deltagelse innen en rekke ulike aktiviteter. Naturen innbyr til spennende aktiviteter og strendene i Sola er av de flotteste i landet. Dette har Sola drageklubb brukt aktivt når de har bygget opp landets største Dragefest på Hellestø-stranden. Også kitere, vindsurfere og surfere har oppdaget Solas fremste naturressurser, vinden, bølgene og strendene.

Det legges godt til rette fra kommunens side for at lag og foreninger skal ha gode vilkår for utøvelse av sine aktiviteter, men uten den frivillige innsatsen som legges ned til glede for fellesskapet ville lite blitt gjort og oppnådd. Ildsjelene og entusiastene er de som sørger for at kulturen blomstrer.

Sola er også blant de kommuner som kan spore bosetning og aktivitet lengst tilbake i historien, og her er et rikt mangfold av kulturminner.

Lokale ildsjeler blant annet i Sola Historielag og Kystkultursamlingen på Tananger gjør en uvurderlig innsats for å sikre at kunnskapen om vår lokale historie blir tatt vare på.

Uten engasjerte enkeltpersoner ville heller ikke Flyhistorisk museum eller Krigshistorisk museum blitt til, samlinger som i dag er en naturlig del av Jærmuseets anlegg.

Sola kulturhus sto ferdig i 1987 og har siden vært et sentralt og viktig offentlig rom i Sola. I utviklingen av Sola-samfunnet har det tjent som en bred og samlende kulturarena for mange mennesker og generasjoner.

Gjennom et mangfold av tilbud og bruksmuligheter har huset fylt ulike brukeres behov for både utfoldelse og opplevelse, glede og nytte.

Det skal det fortsette å gjøre. Vi er stolte av mangfoldet! Det speiler vårt brede samfunnsoppdrag, og ansporer oss i arbeidet med vår visjon *kultur for alle*. I 2015 handler det nå om å rigge kulturhuset for en ny tid, for det fremtidige Sola-samfunnet.

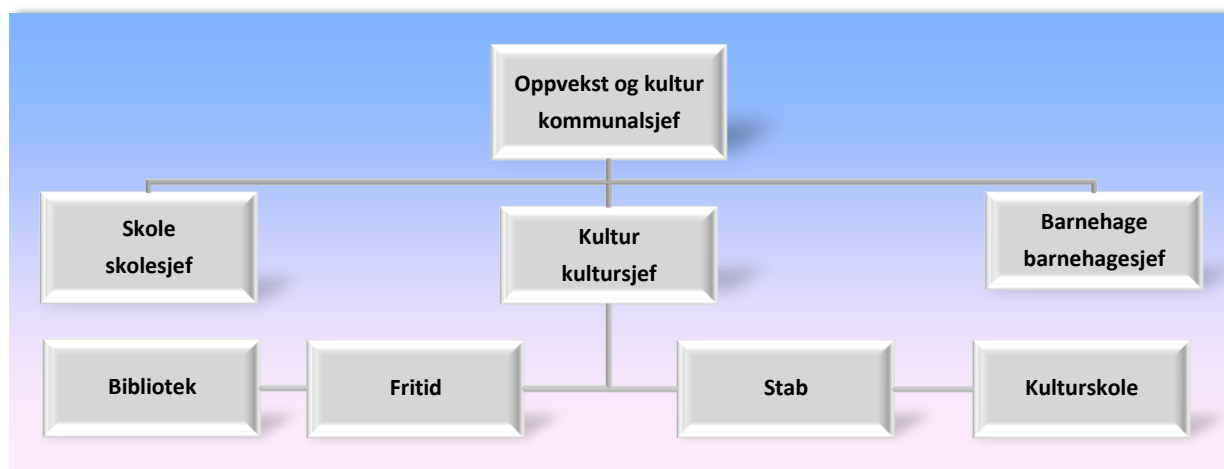

ORGANISERING AV KULTUREN I SOLA

I Sola kommune er kultursektor organisert som en del av kommunalområdet Oppvekst og kultur. Dette ble vedtatt med virkning fra og med 1. januar 2013

Kommunalområdet Oppvekst og kultur ledes av kommunalsjef. Kultursektor ledes av kultursjef.

Kultursektor er delt i virksomhetene Bibliotek, Kulturskole og Fritid i tillegg til kulturstab som er kulturkontorets og kulturhusets ansatte.

Kultursektor er en viktig tilrettelegger for kulturlivet og representerer kontinuitet og utvikling.

Kommunen har en forpliktelse til å ivareta hele det kulturelle spekteret; fra idrett og

friluftsliv, til musikk og dans, fra opplevelse til det å skape selv, fra kulturarv til nyskapende kunst- og kulturuttrykk.

Flere virksomheter på kulturområdet har hele eller store deler av sitt arbeid knyttet mot barn og unge. Det utføres i dag et godt og grundig arbeid i Sola innen de ulike virksomhetene og i det frivillige organisasjonslivet.

Det er viktig at kulturaktørene har en felles, helhetlig og kunnskapsbasert plattform for utvikling av barne- og ungdomskulturen på tvers av virksomheter og aktivitet.

KULTUR SOM SAMFUNNSUTVIKLER

Kulturens egenverdi er uvurderlig. Kunst og kultur utfordrer, stimulerer, underholder og utvikler gjennom hele livet. Kulturopplevelser og – deltagelse er viktige forutsetninger for kommunen for å sikre vekst og utvikling. Gjennom kulturaktiviteter utvikles kompetanse som kreativitet og originalitet, evnen til å kjenne igjen kvalitet og det å drive kreative og skapende prosesser. Kompetanse som er viktig i alle deler av samfunnet.

I tillegg viser forskning at deltagelse i kulturelle aktiviteter og konsum av kulturelle opplevelser gir bedre helse i form av mindre angst og depresjon og en er generelt mer tilfreds med livet sitt. Kultur og kulturaktivitet gir god helse.

Kulturlivet i Sola skal være bredt, mangfoldig og stimulerende – tilgjengelig for alle. Et rikt og variert kulturliv bidrar til å skape en attraktiv kommune hvor mennesker vil bo og hvor næringslivet investerer og utvikler seg.

SOLA OG DET REGIONALE KULTURSAMARBEIDET

Sola er strategisk sentralt plassert i en region hvor det er tett mellom tilbudene og aktivitetene. Siden 2006 har TNS Gallup hvert tredje år på oppdrag fra interkommunalt kulturråd for Nord-Jæren gjennomført en kartlegging av befolkningens kulturinteresse med den hensikt å lage et verktøy som blant annet skal kunne gi en bedre vurdering av hvilke områder det vil være naturlig å vurdere en regional arbeidsdeling på.

Undersøkelsen viser at det er kommunenes egne tilbud som benyttes oftest, men også at det er flyt av kulturbruk på tvers av kommunegrensene.

De store institusjonsbaserte aktivitetene er for det aller meste lokalisert i Stavanger, og undersøkelsen viser at Solas innbyggere i stor grad finner frem til og benytter disse tilbudene.

Sola har ikke eget kinotilbud, men innbyggerne er flittige brukere av kinoene både i Sandnes og Stavanger. Også konserter, revyer, teaterforestillinger og stand-up er tilbud vi ser trekker kulturbrukere fra Sola til de større arenaene i regionen.

Det som trekker innbyggerne fra de andre kommunene til Sola er i hovedsak våre friluftsområder, og da primært strendene. Sola er medlem i Jæren friluftsråd, et av de eldste eksisterende interkommunale samarbeidsutvalg i Jær-regionen.

Det er også flere andre interkommunale samarbeid som Sola er aktiv deltager i.

Vi utgjør sammen med bibliotekene i Klepp og Time Jærbiblioteket, som er et av de best fungerende biblioteksamarbeidene i landet. Samtidig er også de to store museumssamlingene i Sola en del av Jærmuseet.

Begge tjenester på tvers av kommunene som viser at man i lag kan løse oppgaver bedre enn hva man kunne gjort alene.

Det vil være naturlig i planperioden å foreta vurderinger om det er andre kulturområder

hvor det kan være naturlig å se på lignende samarbeidsmodeller.

Sola er opptatt av at regionen i ennå større grad enn hva tilfellet er i dag jobber mot tettere regionale samarbeidsformer gjennom utvikling av gode regionale fagnettverk på ulike kulturområder slik at vi kan sikre robust og kostnadseffektiv tjenesteutvikling til beste for innbyggerne.

Det er etablert et godt samarbeid med Rogaland fylkeskommune på en rekke områder, men vi ser gjerne at fylket i fremtiden tar en mer aktiv rolle som regionalt koordinerings- og rådgivingsledd innen fritidsarbeidet i kommunene.

UTFORDRINGER

ELDREBØLGE

Befolkningssammensetningen i Sola kommune vil endre seg de nærmeste årene, blant annet i form av at det blir stadig flere eldre.

Samtidig har stadig flere eldre bedre og bedre helse, og utgjør en betydelig ressurs, både for seg selv og for andre. I møte med disse utfordringene blir det nødvendig å mobilisere samfunnets samlede ressurser, inkludert yngre pensjonister, til frivillig arbeid og medansvar i lokalsamfunnet.

LEVEKÅRSUNDERSØKELSEN

Levekårsundersøkelsen viser at man må følge nøye med på noen områder i Sola når det gjelder samlede levekår.

En bevisst satsing på kultur- og fritidstiltak er viktige faktorer for god livskvalitet. Kommunestyret har vedtatt at levekårsundersøkelsen skal legges til grunn i kommunal planlegging.

SOSIALE ULIKHETER

Sola har større inntektsulikhet enn flere av våre nabokommuner og landet som helhet.

Inntektsulikhet i en kommune kan være en pekepinn på at det også er sosiale forskjeller.

Familiens økonomi og sosiale bakgrunn er av stor betydning for barns hverdag.

Deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter gir følelsen av og bli sett, bli verdsatt, det gir tilhørighet, skaper mestring og gir vennskap. Det som er nødvendig for et trygt og meningsfullt liv.

Sola må ha fokus på inkludering av alle innbyggere uansett sosioøkonomisk bakgrunn, slik at ingen grupper faller utenfor i Sola.

OM PLANEN

Sola mangler en samlet plan for hele kulturfeltet. I samsvar med gjeldende kommuneplan vedtok kommunestyret i sitt møte 22. september 2011 oppstart av en planprosess for å lage en kommunedelplan for kultur. Kulturplanen for Sola "Kultur og kvalitet i lokalmiljøet" 1999-2010 er ikke revidert, det samme gjelder for Kulturminnevernplan 2007-2013.

Den nye kommunedelplanen for kultur vil følge Kommuneplanen for perioden 2015-2025 og skal inkorporere delene fra de to utgåtte planene nevnt over.

Kommunedelplanen vil være styrende for administrasjonens anbefalinger ovenfor kommunestyret og politiske utvalg og for deres prioriteringer og satsinger i planperioden.

Kommunedelplanen er delt opp i ulike fagområder/kapitler. Alle med en omtale av de ulike fagområdene som omtales samt beskrivelser av eventuelle utfordringer. Hvert fagområde/kapittel avrundes med en

oversikt over forslag til tiltak og prioriteringer for fremtiden.

Kun deler av kulturområdet har tidligere vært regulert av lover, for eksempel pålagt tilbud om bibliotek, kulturskole, og forvaltning av kulturminner. Det er derfor gledelig at Stortinget i 2007 vedtok *Lov om offentlige styresmakters ansvar for kulturverksemd*, eller Kulturloven.

Kulturloven er uttrykk for visjonen om at Norge skal være en ledende kulturnasjon som legger vekt på kulturdimensjonen i alle deler av befolkningen. Kunst og kultur har stor verdi i seg selv, samtidig som kultursektoren påvirker andre samfunnsområder. Kulturloven er i første utgave generelt utformet.

§ 1. Formål.

Loven har til formål å fastlegge offentlige styresmakters ansvar for å fremme og legge til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet, slik at alle kan ha mulighet til å delta i kulturaktiviteter og oppleve et mangfold av kulturuttrykk.

§ 4. Fylkeskommunens og kommunens oppgaver.

Fylkeskommunen og kommunen skal sørge for økonomiske, organisatoriske, informerende og andre relevante virkemidler og tiltak som fremmer og legger til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet regionalt og lokalt.

§5. Felles oppgaver.

Staten, fylkeskommunen og kommunen skal sørge for:

- a) at kulturlivet har forutsigbare utviklingskår,
- b) å fremme profesjonalitet og kvalitet i kulturtilbudet og legge til rette for deltagelse i kulturaktiviteter,
- c) at personer, organisasjoner og institusjoner har tilgang til informasjon om ordninger med økonomisk støtte og andre virkemidler og tiltak.

OM KOMMUNEDELPLAN IDRETT, FYSISK AKTIVITET OG FRILUFTSLIV

Kommuneplanen legger føringer for en egen kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Planen er revidert og ble godkjent i 2015. Kommunedelplanen for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv vil være sidestilt med kommunedelplanen for kultur. Berøringspunktene vil særlig ligge innen områder som aktivitetstilbud til barn og unge, tilskuddsordninger og innen feltet folkehelse.

OM PLANPROSESS OG MEDVIRKNING

Planarbeidet er gjennomført i henhold til plan- og bygningsloven §§ 11-12 og 14. Oppstart av planarbeidet og forslag til planprogram ble lagt ut til offentlig ettersyn den 20. mai 2014.

Oppstart av planarbeidet ble annonsert i Solabladet og på Sola kommunes hjemmeside.

På bakgrunn av innspill, møter og forutsetninger i bl.a. kommuneplanen utarbeidet administrasjonen et høringsforslag til kommunedelplanen for kultur.

Høringsvar er gjennomgått og et nytt forslag til Kommunedelplan for kultur ble lagt frem til endelig behandling for utvalg for kultur, samfunnsutvikling og miljø 2. juni. Kommunestyret vedtok planen i sitt møte 18. juni 2015 (PS 42/15).

2. BIBLIOTEK

HOVEDMÅLSETTING

Alle kommuner er pålagt å ha et folkebibliotek. Folkebibliotekets formål er regulert i "Lov om folkebibliotek":

§1 Målsetting: Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent. Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem.

BESKRIVELSE

Sola kommune skal ha en lett tilgjengelig bibliotek- og informasjonstjeneste som gir et tilbud tilpasset den enkelte brukers nivå og behov.

Bibliotek skal fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet for alle i kommunen. Dette skal gjøres gjennom mediesamlingen, aktiviteter tilpasset lokale behov og ressurser, og gjennom et godt regionalt samarbeid.

Biblioteket har en viktig rolle som uformell møteplass, som senter for kultur- og kunnskapsutvikling og som formidler og arena for samfunnsdebatt i lokalsamfunnet.

Biblioteket satser mye på tiltak spesielt rettet mot barn og unge, og legger ellers tilrette for flerkulturell kommunikasjon rettet mot fremmedspråklige innbyggere.

Det satses på digital utvikling og formidling, herunder e-bøker og andre e-media, og på digitalisering av lokalt materiale.

Biblioteket skal alltid ha et høyt faglig nivå på sine tjenester, og dette skal oppnås bl.a ved å legge til rette for videreutdanning og kompetanseheving av de ansatte.

Biblioteket har et forpliktende samarbeid med bibliotekene i Klepp og Time. Samarbeidet styrker bibliotektilbudet gjennom felles bakkatalog og flyt av bøker og andre medier mellom bibliotekene. Bibliotekene har utviklet og driver felles nettside www.jærbiblioteka.no.

Biblioteket samarbeider med skolebibliotekene gjennom litteraturformidling, nettverkssamling for skolebibliotekarene og rådgiving i forhold til elektronisk katalog. Skolene og barnehagene er også viktige brukere av bibliotekets tjenester.

Regional bibliotekplan for Rogaland 2014 – 2017 er retningsgivende for bibliotekarbeidet i kommunen.

Regionplanen er lagt til grunn ved utarbeidelse av bibliotekets del av

kommunedelplanen. Fylkesbiblioteket organiserer tilbudet av e-bøker for bibliotekene i regionen, det samme gjelder avtale om felles transportordning for bibliotekene.

UTFORDRINGER

- Biblioteklokalene har en utdatert, tungvint og lite hensiktsmessig utforming
- Det mangler ressurser til å videreutvikle arrangementer, til å utvikle nye former for litteraturformidling, til nye elektronisk løsninger og til kompetanseutvikling av personalet
- Rekruttere og beholde bibliotekfaglig dyktige ansatte

TILTAK

LITTERATUR OG OPPLEVELSE

- Sørge for en mediesamling som er aktuell, mangfoldig og av høy kvalitet med tilbud for alle grupper i befolkningen
- Tilby samlinger og tjenester, både fysiske og digitale, som sikrer tilgang til litteratur på norsk og andre språk
- Gjennom et regionalt samarbeid legge til rette for utlån av elektroniske medier
- Tilby arrangement av høy kvalitet for alle målgrupper, med særlig fokus på barn og barnefamilier
- Gi publikum tilgang til lokal litteratur og fotosamling
- Utrede behov for fotoregistrering av bibliotekets fotoarkiv

MØTESTED

- Gjøre lokalene egnet til forskjellige aktiviteter og arrangementer, og at disse framstår som innbydende og godt egnet som sosial møteplass
- Være en attraktiv og uavhengig møteplass for innbyggerne og en arena for kultur- og kunnskapsutvikling, offentlige samtaler og ytringskultur

TILGJENGELIGHET OG SYNLIGHET

- Biblioteket skal være et lavterskeltilbud, med god tilgjengelighet, tilrettelagte nettløsninger og med gode åpningstider for alle
- Søndagsåpent bibliotek, utvidede åpningstider og selvbetjening "døgnåpent bibliotek"
Styrke informasjonen til innbyggerne om bibliotekets tilbud og tjenester
- Nettside på flere språk
- Utrede behov for oppsøkende bibliotekvirksomhet – "boken kommer"
- Kartlegge innbyggernes behov i forhold til bibliotekets tjenester
- Nye lokaler for Tananger bibliotek

KUNNSKAP OG LÆRING

- Styrke samarbeidet med andre kommunale aktører, skoler og barnehager
- Legge til rette for at alle kan delta i det digitale samfunnet
- Gi tilbud om digitaliserte aviser på mange språk, regionalt samarbeid

ANDRE TILTAK

- Det er sterkt behov for en ombygging/modernisering av dagens bibliotek i kulturhuset
- I samarbeid med Avinor utvikle og åpne landets første flyplassbibliotek

3. KULTURSKOLEN

HOVEDMÅLSETTING

Sola kulturskole; en skole for alle!

BESKRIVELSE

Kulturskolens kjernevirksomhet er å gi instrumental- og vokalopplæring i musikk, individuelt og i grupper, samt opplæring i teater og dans. Kulturskolen har som en del av opplæringen, konserter, forestillinger og teaterproduksjoner. I tillegg er det et utstrakt samarbeid med skolekorpsene gjennom tilbud om dirigenttjenester. Kulturskolen er aktiv i lokale og regionale samarbeids- og utviklingsprosjekter, og koordinering av Den Kulturelle Skolesekken (DKS) inngår fra 2015 også i kulturskolens portefølje.

Sola kulturskole skal bidra til å utvikle barn og unges kreativitet og kunstneriske evner etter den enkeltes forutsetninger gjennom musikk, dans og teatertilbud, og gjennom samarbeid med lokale lag og organisasjoner.

Sola kulturskole har en todeling:

- Kommunalt opplærings- og opplevelsessenter
- Ressurs- og kompetansesenter for grunnskolen, barnehager, sykehjem og kulturliv

Nasjonalt nivå

I opplæringsloven § 13-6 heter det:

"Alle kommunar skal, aleine eller i samarbeid med andre kommunar, ha eit musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles."

I NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014, også kalt "Kulturløftet" står det følgende om kulturskolen:

"Det skal gjennomføres et kulturskoleløft slik at alle barn som ønsker det får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris. Dette skal sikres ved statlige stimuleringsmidler og en solid kommuneøkonomi. Utviklingen av et mer omfattende kulturskoletilbud i tilknytning til SFO/skole skal utredes. Det skal være rom for ulik lokal organisering av kulturskolen. Det skal legges til rette for synliggjøring av kulturskolen og talentutvikling."

UTFORDRINGER

Lokaler:

Foruten tilbudet som kulturskolen har i Sola kulturhus arbeider kulturskolen også desentralisert i kommunen, dvs. på skoler/bygg i Tananger, i Sola sentrum og på Dysjaland.

Det er en spesielt utfordrende situasjon i Tananger, der lokalitetene er utilfredsstillende.

Det er en prioritert oppgave å kunne tilby egnede lokaler som tilfredsstillende dagens krav til lærernes arbeidsmiljø og elevenes læringsmiljø, og som kan bidra til å imøtekomme noen av de krav som følger av befolkningsveksten i Tananger.

Sola kulturskole etablerte danse- og teaterundervisning uten tilfredsstillende lokaler i kulturhuset. Dans skjer i dag i en sal som mangler garderobe, ikke har egnede gulv og har dårlig ventilasjon. Dette vil på sikt kunne føre til skader blant elever og lærere.

Manglende undervisningsfasiliteter vil samtidig kunne gi stor utskifting av lærerkrefter. Det er en prioritert oppgave å oppgradere lokalitetene for å kunne tilby kvalitet også i dette opplæringstilbudet.

Rammebetingelser: Ny nasjonal rammeplan for kulturskolene er under utarbeidelse i regi av Norsk kulturskoleråd, nasjonalt og regionalt. Lokal tilpasning, endringsarbeid og implementering av ny rammeplan blir således en primæroppgave i årene framover.

Styrking av opplæringstilbudet:

Kulturskolens opplæringstilbud til spesielt motiverte og talentfulle elever bør styrkes og utvikles. Stikkordene her er regionale/interkommunale samarbeidsmodeller.

Etablering av nye og flere opplæringstilbud:

Etablering av opplæringstilbud innenfor visuell kunst er en prioritert oppgave, forankret i kommunestyrevedtak (KS-92/99).

Videre bør en ytterligere utvidelse av opplæringstilbud innenfor estetiske fag også fortløpende vurderes på bakgrunn av definerte behov/kundegrunnlag.

Systematisk samarbeid med skolekorpse:

Det er en prioritert oppgave å videreutvikle og systematisere samarbeidet med korpse i Sola, slik at roller og forventninger hos ulike parter blir forutsigbare og gir likeverdige rammevilkår.

Flere oppgaver: En annen og ny oppgave er videreutvikling og koordinering av Den Kulturelle Skolesekken (DKS) som fra 2015 er overført til kulturskolen.

I sum, og i tillegg til løpende driftsoppgaver, står kulturskolen overfor en rekke nye og krevende utviklingsoppgaver der utfordringene særlig knytter seg til å jobbe fram strategiske løsninger lokalt og interkommunalt. (Jfr. Ny nasjonal rammeplan.) Dagens ressurser avsatt til ledelse og administrasjon er ikke dimensjonert for en slik situasjon, hvilket må søkes løst.

TILTAK

- Løse romproblematikken for dans og teater, spesielt i Sola sentrum
- Løse lokalitetsproblematikken knyttet til den desentraliserte kulturskoledriften i Tananger
- Implementere Ny nasjonal rammeplan for kulturskoledrift
- Koordinere og videreutvikle Den Kulturelle Skolesekken (DKS)
- Løse behovet for økte administrative ressurser som følge av nye, store utviklingsoppgaver (ny rammeplan, DKS, med mer)
- Holde kontingenten på et nivå som ikke skaper sosiale skiller
- Gjennomføre brukerundersøkelser for å sikre kvalitet og godt samspill med brukerne
- Utvikle og videreføre gode tverretatlige samarbeidsprosjekter
- Utvikle lokalt talentutviklingsprogram gjennom interkommunale samarbeidsmodeller
- Etablere opplæring i visuell kunst, herunder løse lokalitetsproblematikken. Prøve ut prosjektbasert opplæring innenfor visuell kunst innenfor rammene av et EU-prosjekt og i samarbeid med ulike virksomheter i kulturhuset, samt øvrig kulturliv
- Utvikle samarbeidet med korpseene gjennom årlige dialogmøter, herunder videreutvikling av korpshåndboka
- Utvikle kompetansehevingsplan
- Utvikle og videreføre samarbeidet med Ungdommens kulturmønstring (UKM) og Den Kulturelle Spaserstokken(DKSS)

4. FRITIDSTILBUD BARN OG UNGE

HOVEDMÅLSETTING

Alle barn og unge skal gis mulighet til å få en aktiv fritid med positive opplevelser.

BESKRIVELSE

Sola kommune skal gjennom sitt fritidsarbeid være med å skape og legge til rette for spennende rusfrie møteplasser og aktiviteter der barn og unge kan oppleve mestring, knytte vennskap og utvikle talentene sine.

Det er vedtatt nye arbeidsmodeller for drift av det kommunale ungdomsarbeidet i virksomheten, der de kommunale fritidsklubbene fra høsten 2014 er erstattet av 3 fritidsveiledere samt "Ungdomshuset FeelGood".

Ungdomshuset FeelGood arbeider for å gi rom og forståelse for de unges egne kulturuttrykk og kulturelle verdier.

Ungdommens egne initiativ og ideer skal ivaretas via ungdomsmedvirkning som et viktig satsningsområde. Ungdomshusets hjerte er i Sola kulturhus, men har og lokaler til disposisjon i Tananger ungdomsskole og Dysjalandshallen.

Ungdomshuset er i større grad enn de tidligere fritidsklubbene basert på ungdomsstyring og ungdomsinitiativ, og gir gode vilkår og trygge rammer for ungdom som ønsker å drive selvdrevne kultur- og interessegrupper. FeelGood tilbyr blant annet jevnlig kompetansegivende kurs, og skal sammen med andre arrangere Ungdommens Kulturmønstring.

FeelGood skal også utvikle ulike forestillinger og aktivitetstilbud basert på ungdommens eget initiativ.

Fritidsveilederne jobber for å inkludere barn og unge med ulike utfordringer i et positivt kultur- og fritidsmiljø, og er brobyggere til bredden av gode fritidstilbud.

Virksomhet Fritid er medarrangør av den årlige Dragefesten på Hellestøstranden. De saksbehandler også kommunale tilskuddsordninger innenfor barne- og ungdomsarbeid, samt statlige tilskudd til tiltak mot barnefattigdom innenfor kultur og fritidssektor.

Kommunen forventer en særlig vekst i antall unge familier i kommuneplanperioden.

Kommuneplanen beskriver det å legge til rette for kulturelle og sosiale møteplasser som en viktig utfordring.

Gjennom prioriteringer og målrettet satsning skal kommunen legge til rette for et aktivt kultur- og fritidstilbud for alle. Kommunen vil jobbe målbevisst med å inkludere alle grupper i det ordinære kultur- og fritidstilbudet.

Uavhengig av funksjonsnivå, kjønn, alder, seksuell legning, sosial, kulturell eller språklig bakgrunn skal alle barn og unge ha like gode muligheter til å utvikle seg, lære, og være deltakere i meningsfylte fritidsaktiviteter.

Videre skal barn og unge være en sentral målgruppe i folkehelsearbeidet. Kommuneplanen sier også at tidlig oppfølging av barn med særskilte behov er viktig for den enkelte, og økonomisk lønnsomt for samfunnet. Voksne i nærmiljøet skal ha blick for når barn og ungdom strever, og kommunen må gi tilbud og hjelp så tidlig som mulig. Tidlig innsats skal prioriteres.

UTFORDRINGER

Kompetansesamfunnet og en sterkere foreldrestyring preger ungdoms valg av fritidsaktiviteter. Ungdom trenger trygge og gode arenaer der ungdoms egne initiativ og ideer ivaretas og stimuleres.

Etterspørselen etter individuelt tilpassede tilbud for barn og unge med ulike sosiale utfordringer øker. Ungdomsundersøkelser viser at flere unge som tilsynelatende er vellykkede og velfungerende, er ensomme og har psykiske plager. For barn og unge med sosiale utfordringer er det viktig å gi engasjerende og vennsbyggsbyggende fritidstilbud så tidlig som mulig.

Flere unge er ikke fysisk aktive, og vi har for få arenaer for ikke-organisert idrettsutøvelse, eksempelvis skatebaner, trimparker o.l.

I 25 år har Sola Drageklubb i samarbeid med Havdur, foreldreutvalget ved Dysjaland skule og virksomhet Fritid hatt hovedansvar for Dragefesten på Hellestøstranden.

Dragefesten har utviklet seg fra å være et nærmiljøprosjekt til å bli et stort regionalt kulturarrangement med stadig større arbeidsbyrde. De frivillige aktørene må i samarbeid med Sola kommune utvikle nye organisasjonsformer for å bevare festivalen i årene framover.

TILTAK

- Sikre gode møteplasser som aktivt legger til rette for at ungdom på tvers av sosiale og kulturelle miljøer og interesseområder kan møtes og skape innovative prosesser
- Ungdomshuset FeelGood skal motivere og gi ungdom kompetanse til å drive egne grupper og lokalene skal være velegnet til, og kunne romme ulike typer aktivitetsgrupper
- I samarbeid med andre kulturaktører skal fritid være med å videreutvikle Ungdommens kulturmønstring (UKM) og aktivt jobbe for at flere ungdommer og flere kulturuttrykk kommer med på scenen og i utstillingssalene
- Aktivt å veilede barn og unge til gode fritidsaktiviteter og vennskapsbyggende aktiviteter, og ha et nært samarbeid med frivillige lag i inkludering av barn og unge i aktiviteten.
- I samarbeid med frivillige lag og andre kulturaktører etablere ungdomslederkurs som gir ungdom verktøy til å ta lederansvar i fritids- og kulturliv i kommunen
- Utvikle og oppdatere gode informasjonskanaler som synliggjør fritidslivet i kommunen
- Sikre at kommunens egne aktiviteter ikke skaper sosiale skiller, og tilby frivillige grupper råd med hensyn til det samme
- Sola kommune skal implementere det nye trivselsprogrammet VI. Virksomhet Fritid vil i samarbeid med UiS være pilotkommune for bruk av VI i Fritidssektoren
- Tilrettelegge for at frivillige lag og nærmiljøgrupper har tilgang til gode møteplasser, spesielt i nye vekstområder
- Møteplasser tilrettelagt med samlingslokaler, med tilbud om spesialrom
- Det er behov for flere og større flerbrukslokaler som kan romme ulike kultur- og fritidstiltak
- Tilrettelegge for anlegg for ikke-organisert fysisk aktivitet der barn og unge ferdes

5. TILRETTELAGTE FRITIDSTILBUD

HOVEDMÅLSETTING

Meningsfull fritid for alle

BESKRIVELSE

Tilrettelagt fritid gir fritidstilbud til mennesker med alle typer funksjonshemminger og psykiske utfordringer.

Fritidskontakttjenesten.

For å få tildelt fritidskontakt, trenger man vedtak fra bestillerkontoret etter *Pasient og brukerrettighetsloven § 2-1 a* og *Helse- og omsorgstjenesteloven §3-2 nr.6 b*.

Fritidskontakttjenesten tilbyr en tredelt løsning:

- Aktivitetsgrupper
- Individuell fritidskontakt
- Fritid med bistand

Åpent fritidstilbud for mennesker med utviklingshemming

- Onsdagsklubben er et åpent tilbud for alle med utviklingshemming og tilbyr ulike aktiviteter som bingo, kafé, dans, hobby og utflukter
- Fredagsklubben er et tilbud til utviklingshemmede fra 12-35 år.
- Talentkonkurranse for brukerne i samarbeid med Randaberg, Sandnes, Stavanger og Hå på Sola kulturhus

Tilrettelagt fritid utsteder ledsagerbevis, og tilbyr også tilrettelagte fritidstilbud etter oppdrag fra barnevernet.

Kommuneplanen gir klare føringer på at tidlig oppfølging av barn med særskilte behov er viktig for den enkelte, og økonomisk lønnsomt for samfunnet. Voksne i nærmiljøet skal ha blikk for når barn og ungdom strever, og kommunen må gi tilbud og hjelp så tidlig som mulig. Tidlig innsats skal prioriteres.

I Sola kommunes kulturarbeid vil barn og unge og personer med nedsatt fysisk og psykisk funksjonsevne være prioriterte målgrupper.

Kommunen vil jobbe målbevisst med å inkludere alle grupper i det ordinære kultur- og fritidslivet.

UTFORDRINGER

Økonomiske rammer: En ser i dag at de økonomiske midlene ikke er tilstrekkelige og dekker ikke de faktiske utgifter med å drifte fritidskontakttjenesten.

Økende ensomhet: Tilrettelagt fritid får tilbakemeldinger fra brukere og foreldre om ensomhet og isolasjon. Dette blir spesielt synlig i ferier.

Behov for sosialt fellesskap i aktivitetsgrupper for å øke det sosiale nettverket. Dette krever mer arbeid for administrasjonen i forhold til rekruttering og oppfølging av stabile fritidskontakter.

Rekruttering: Noen av våre brukere står lenge på venteliste. Dette er en spesiell utfordring for voksne brukere med større hjelpebehov der det er behov for mannlige fritidskontakter

TILTAK

- Markedsføring av tjenesten med tanke på rekruttering
- Veiledning av fritidskontakter, både individuelt og i grupper
- Fagdager for fritidskontakter hver 6. måned
- Ferietilbud for hele brukergruppen og økte økonomiske rammer for fritidskontakter i sommerferien til aktiviteter sammen med brukerne
- Forbedre informasjonen om tjenesten på kommunens hjemmeside om tilrettelagt fritid og tilbud for brukergruppen i regionen
- Øke brukernes nettverk og fritidstilbud gjennom fellesarrangementer og flere aktivitetsgrupper
- Henvise brukere til allerede eksisterende tilbud for målgruppen
- Midler til å omgjøre prosjektstilling som fritidsveileder for barn med innvandrerbakgrunn til fast tiltak i ordinær drift

6. FRIVILLIGE SOLA

HOVEDMÅLSETTING

Et aktivt og bredt tilbud av frivillige lag og organisasjoner.

Sola kommune vil spille på lag og være en god samarbeidspart for disse organisasjonene ved å

- Gi gode og forutsigbare rammebetingelser i form av lokaler og økonomiske tilskuddsordninger
- Verdsette frivilligheten sin egenverdi og anerkjenne de vilkår frivilligheten lever under. Organisasjoners behov skal være i fokus i Sola kommune sitt samarbeid med frivilligheten
- Bidra til å synliggjøre frivillige organisasjoner sin viktige posisjon i Sola samfunnet
- Invitere frivillige organisasjoner til kunnskapsdeling rundt utfordringer på kultur- og fritidsfeltet i vår kommune

BESKRIVELSE

Frivillighet kan deles i 4 grupper:

- Aktivitetsbaserte foreninger som tilbyr ulike kultur og idrettsaktivitet
- Omsorgsbaserte foreninger som har sin rolle i å utøve omsorg og hjelp
- Arbeid utført frivillig på festivaler, sentrumsdager, turmarsjer, konserter m.m
- Politiske, religiøse og ideologiske organisasjoner

Sola kommune er rik på frivillighet innenfor alle disse områdene. Vi har i underkant av 250 aktivitetsbaserte organisasjoner i kommunen. Vi har en frivilligsentral med stor aktivitet i alle tre kommunedelene, og vi har mange arrangement som organisasjoner og private stiller i stand for kommunens innbyggere hvert år.

Sola kommune har gode idrettsanlegg, men har en stor utfordring i forhold til lokaler for barne- og ungdomsorganisasjoner innenfor kulturfeltet. For noen organisasjoner foregår aktiviteten i dag i saneringsvedtatte bygg.

Stangelandsenteret huser voksenopplæringen, virksomhet psykisk helse, kontaktsenteret, frisklivscentralen og frivilligsentralen. I tillegg leies lokaler ut til frivillige organisasjoner for voksne som har aktivitet - og omsorgsbasert formål.

NAV er også inne med arbeidstreningskurs. Senteret er blitt et populært møtested med stort aktivitetsnivå, men har likevel et potensiale for utvikling.

Kommuneplanen har definert disse målene og tiltakene for frivillig sektor:

- Å styrke lokalmiljøets muligheter for handling, medvirkning og medbestemmelse skaper engasjement og en levende lokalsamfunnsutvikling. Frivillig sektor i seg selv er en stor folkehelseressurs som fremmer deltagelse og trivsel, og bør få gode vilkår for sitt arbeid.

- Mobilisere samfunnets samlede omsorgsressurser, herunder å øke frivillig innsats og deltagelse. Det ligger gode muligheter i å engasjere flere i frivillig omsorgsarbeid, men det er krevende og krever systematisk oppfølging med rekruttering, organisering, koordinering, opplæring, motivasjon og veiledning. Sola kommune ønsker å sette av fagpersonell og/eller samarbeide med ideelle/frivillige organisasjoner om dette i kommuneplanperioden.

- Sola kommune har gode forutsetninger for å utvikle fritids- og læringstilbud som vekker barn og unges nysgjerrighet og interesse. I arbeidet med å sikre gode oppvekstvilkår er det viktig å satse på gode vilkår for lag og organisasjoner, samtidig som kommunen skal bidra til at barn og unge har gode muligheter for aktivitet i sine nærmiljøer.
- De frivillige organisasjonene har mange viktige funksjoner, blant annet for kulturlivet, demokratiet og som "sosialt lim". De opererer på mange arenaer og representerer store menneskelige ressurser. Et mangfold av frivillige organisasjoner er viktig for å skape et godt lokalsamfunn. Flere av de tradisjonelle lagene sliter med å få tak i nok voksne tillitsvalgte. Lag og foreninger må sikres gode møteplasser og forutsigbare tilskudds ordninger. Kulturpolitikk må medvirke til nyskapning i tilbudene.

UTFORDRINGER

Forskning viser en endring i frivilligheten der voksnes involvering i frivillige lag med ukentlig aktivitet er dalende. Den aksjonspregede aktiviteten, som for eksempel festivaler, rekrutterer imidlertid lettere frivillige. Dette er frivillighetsoppgaver som har klar avgrensning i tid og en omtaler denne klare avgrensningen i tid som den nye frivilligheten.

Samfunnet krever etter hvert store frivillige bidrag fra befolkningen, og kommunene ser mot de frivillige organisasjonene for å få hjelp til store omsorgsoppgaver som vi vet vil komme framover. Dette er en utfordring for flere områder i Sola, og kommuneorganisasjonen må legge til rette for kompetansedeling og samarbeid med frivillige.

Barn og ungdom sosialiseres inn i et samfunn der frivilligheten er i endring. Vi må utvikle arbeidsmetoder i vårt fritidsarbeid som setter unge i stand til å vokse inn i samfunnet som aktive bidragsyttere.

Frivilligsentralens organisasjonsform er til vurdering og må finne sin løsning.

Rammevilkårene må bedres for organisasjoner som eier sine egne bygg.

En satsing på gode lokaler for allmennkulturen må prioriteres framover.

TILTAK

- Utarbeide frivillighetsmelding for Sola (jmf tidligere vedtak)
- Sørge for gode organisatoriske og økonomiske rammebetingelser for driften av Stangelandsenteret, og i samarbeid med brukerne av senteret utvikle gode driftsmodeller for senteret framover
- Utvikle lett tilgjengelig elektronisk informasjon om hva som finnes av frivillig aktivitet i Sola
- Etablere en årlig kultur- og fritidssamling eller lignende der bredden av kultur- og fritidstilbud samarbeider og får presentert seg for innbyggerne
- Etablere dialogfora mellom kommunen og ulike lag og foreninger etter modell av idretten
- Det skal legges til rette for at frivillige organisasjoner med hoveddrift i Sola kommune tilbys gratis leie for sin aktivitet i kommunale bygg

7. KUNST OG UTSMYKKING I OFFENTLIGE ROM

HOVEDMÅLSETTING

Gode uterom og møteplasser skapes gjennom mennesker, kunst og kultur!

BESKRIVELSE

Kommunen har et stort ansvar for å legge til rette for en utvikling som ivaretar attraktive og levende sentrumsområder. Det er viktig å ivareta verdien i kommunens kulturmiljøer og kulturminner. Utsmykking og kunst er viktige og avgjørende elementer for å skape en opplevelse av kvalitet i offentlige bygg og uterom, og dette bidrar også til at kunst blir mer tilgjengelig.

Kommuneplanens overordnede mål for kultur og fritid sier at vi skal legge til rette for et samfunn som gir mulighet for trivsel, trygghet og allsidig utvikling. Vi tolker denne også til å inkludere bruk av kunst og kultur som virkemiddel for stedsutvikling, og et ønske om å bruke kunstprosjekter for å skape levende bygg og uterom.

UTFORDRINGER

Det er i dag ingen vedtatte retningslinjer eller strategier for bruken av kunst eller utsmykning i forbindelse med nybygging eller rehabilitering av bygg eller uterom i Sola. Det er ikke egen fast utsmykkingskomité i kommunen, og det er heller ingen etablerte rutiner for håndtering av kunstgaver. Private initiativ til kunstneriske utsmykninger av uterom er det heller ikke etablerte føringer for hvordan skal håndteres eller følges opp.

TILTAK

Digitalisere og oppdatere registeret over kunst som tilhører Sola kommune.

Synliggjøre og formidle kunnskap om vår offentlige utsmykking og kunst i kommunal eie.

Initiere kommunal utsmykkingskomité.

Initiere revisjon av Rutiner for kommunale byggeprosjekter og fremme forslag om at det ved behandling av finansiering av nye kommunale bygg og anlegg skal avsettes 1% av byggekostnadene til kunstnerisk utsmykking.

8. KULTURMINNE OG KULTURARV

BESKRIVELSE

Kulturminnelovens § 2 definerer kulturminner og kulturmiljøer slik:

"Med kulturminner menes alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Med kulturmiljøer menes områder hvor kulturminner inngår som en del av en større helhet eller sammenheng."

Sola har en usedvanlig rik og stor kulturarv, med spor av liv og hendinger som går helt tilbake til steinalderen. Området har også vært åsted for noen av nasjonens viktigste hendelser, begivenheter som har vært med å forme og påvirke landet og historien.

Siden Sola har hatt kontinuerlig menneskelig bosetning og aktivitet i tusener av år, gir dette området svært mange og varierte kulturminner. Kulturminnene er viktige i lokal og regional sammenheng, og flere er også sentrale referansepunkt av stor nasjonal betydning.

Kulturminner er vår hverdag og våre omgivelser, og representerer vår kollektive hukommelse om tidligere generasjoners samfunn og leveveier. Kulturminner er vår guide til den historiske, samfunnsmessige, tekniske og kulturelle utviklingen som er grunnlaget for det samfunnet vi har i dag.

Kulturminner er en ikke-fornybar ressurs som vi må verne om for vår egen, og for kommende generasjoners skyld.

De kulturminnene som bevares må gjenspeile verdier som de fleste mener er viktige å ta vare på. Kulturminner og kulturmiljøer utgjør en viktig erfarings- og kunnskapsbank og det er vår jobb å sikre at kildene til historien bevares slik at fremtidige generasjoner får mulighetene til å ta del i og foreta sin tolkning av fortiden.

Sola har mange kulturminner, og mye å være stolt av, men det er også klart at det ikke er mulig eller ønskelig å ta vare på alt. Også vår tid og de som kommer etter oss må få muligheten til å være med å forme omgivelsene og etterlate seg sine spor.

Det overordnede målet er å forvalte kulturminnene på en slik måte at de kan være til nytte og glede for nålevende og kommende generasjoner.

UTFORDRINGER

Kulturminner er en ikke-fornybar ressurs som vi må verne om for vår egen, og for kommende generasjoners skyld. De kulturminnene som bevares må gjenspeile verdier som de fleste mener er viktige å ta vare på.

Kulturminner og kulturmiljøer utgjør en viktig erfarings- og kunnskapsbank og det er vår jobb å sikre at kildene til historien bevares slik at fremtidige generasjoner får mulighetene til å ta del i og foreta sin tolkning av fortiden.

Den største trusselen mot kulturminner og kulturmiljøer er i dag en ekspansiv utbygging. Sola kommune er et vekstområde med stor utbygging,

noe som kan skape en utfordring i forhold til kulturminner og vern av disse.

Et mål med denne delen av planen er å vekke interesse og skape forståelse for kulturvern, og gjennom dette skape en positiv holdning til kulturminner. Vern skal ikke gå på bekostning av utbygging, men gå hånd i hånd med utviklingen.

De fleste fredete og verneverdige kulturminner er i privat eie. Det påligger et stort ansvar på eierne med hensyn til skjøtsel og vedlikehold av disse.

Sola kommune laget sin første kulturminnevernplan for perioden 2007 – 2013. I arbeidet med ny kommunedelplan for kultur 2014 - 2024 ble det besluttet at en oppdatering av kulturminnevernplanen skulle tas inn som en del av den nye kommunedelplanen.

Gjennom planarbeidet er det konstatert at det ikke vil være mulig å få inkludert en fullverdig kulturminnevernplan som et kapittel i denne planen og det foreslås derfor at det utarbeides en egen kulturminneplan for Sola for perioden 2016 – 2026.

TILTAK

- Lage ny kulturminneplan for Sola 2016 - 2026
- Komplettere og oppdatere SEFRAK registeret (*SEkretariatet For Registrering Av faste Kulturminne i Noreg*) med bygninger bygd etter 1900 (påbegynt) og følge denne opp med en handlingsplan mht til vern og tiltak
- Følge opp Krigs- og forsvarsminneregistreringen fra 2014 med handlingsplan mht fredning og vern av bygg og/eller områder
- Få gjennomført en registrering av Naust- og naustmiljøer i kommunen, med utvikling av handlingsplan
- Gjennomgang og oppgradering av informasjonsskilt ved kulturminner
- Gjennomføre samlokalisering av museumssamlingene i Sømmevågen i samarbeid med Jærmuseet som en del av utviklingen av Sømmevågen til et regionalt opplevelses- og rekreasjonsområde
- Bedre tilgjengeligheten til kommunens mange kulturminner, ved bedre parkeringsfasiliteter, tilkomstmuligheter og merking
- Styrke kommunes faglige kulturminnevernkompetanse

9. ROM FOR KULTUR

BESKRIVELSE

Siden 2008 har det vært gjennomført kartlegginger hvor behovene for lokaler til kulturutøvelse har blitt utredet og kartlagt. Gjennomgangene har blitt et eget dokument kalt Rom for kultur. Rom for kultur viser at det er et stort behov for flere lokaler tilrettelagt for kulturaktiviteter både i Sola sentrum og i Tananger. Dokumenter rulleres årlig og behandles politisk.

UTFORDRINGER

De siste årene er det revet eller foreslått fjernet flere bygg som gir plass eller har gitt plass til ulike lag og organisasjoner.

Samtidig er Sola som kjent en kommune i sterk vekst med et stadig økende press på de tilbud som er i kommunen i regi av lag og foreninger og kommunale tilbud.

Store utbygginger av tilrettelagte bygg for kulturoppplæring og utøvelse i våre nabokommuner de siste årene gir oss også

stadig større utfordringer i rekruttering av dyktige og kvalifiserte lærerkrefter.

Mange av kommunens frivillige lag og foreninger disponerer lokaler som enten skal rives eller som er for små og uhensiktsmessige for utøvelse av aktiviteten. Tilgang til lager for oppbevaring av utstyr i tilknytning til de arealer som benyttes til aktivitetene er også ofte en stor utfordring, spesielt i skolebygg.

TILTAK

- Rulleringen av "Rom for kultur" før sommeren hvert år slik at prioriterte tiltak kan behandles i forbindelse med handlings- og økonomiplanen hver høst
- Påse at kultursjef kommer tidlig med i prosessene ved planlegging av nye og rehabilitering av kommunale bygg for å sikre at bygg tilpasses en utvidet bruk også til kulturformål

SOLA KULTURHUS

BESKRIVELSE

Kulturhuset er kommunens kulturelle kraftsenter og har som mål å tilby innbyggerne i kommunen og regionen for øvrig et kvalitativt og bredt kulturtilbud gjennom hele året. Kulturhuset har en stor hovedsal og to mindre saler, som alle brukes til egne produksjoner og til utleie. Kulturhuset har samlokalisering av bibliotek,

kulturskole, ungdomshus, fritidsklubb for funksjonshemmede og kulturkontor. Det er også en kafé i bygget.

På kulturhuset er de administrative funksjonene i kultursektor samlet. Kulturhuset administrer også utleie av Sola Ruinkyrkje.

UTFORDRINGER

Kulturhuset har siden 1987 tjent kommunes innbyggere som leverandør av flotte kulturopplevelser. Høy aktivitet og mange års bruk gjør at vedlikeholdsbehovet øker. I tillegg til renovering, vedlikehold, oppgradering og en nødvendig ombygging er det behov for utskifting og fornying på teknisk utstyr.

Huset er og skal være et ressurscenter for kommunen og dets innbyggere, samtidig som huset også skal presentere egne konserter, forestillinger og arrangementer, særlig rettet mot barn og unge.

TILTAK

- Oppgradere og tilpasse huset til dagens og framtidens behov
- Utvikle uteområdet i aksen kulturhuset, ny kirke og nytt kommunehus

SOLA RUINKYRKJE

BESKRIVELSE

Sola ruinkyrkje har siden åpningen i 1995 vært et meget populært lokale, og brukes i dag flittig til konserter, foredrag, omvisninger og ikke minst til vielser.

UTFORDRINGER

Ruinkyrkja er fredet og det gir en del utfordringer med vedlikehold og oppgradering av tekniske løsninger. Det er behov for å skifte lyskilder i lokalet, og det bør vurderes en mer permanent løsning for

lyd og lys til bruk ved arrangementer. Også oppvarming av lokalet er en utfordring, og legger noen restriksjoner i forhold til bruken. Ved dager med mye aktivitet er det store parkeringsutfordringer.

TILTAK

- Utvide parkeringskapasiteten som vedtatt
- Nytt teknisk lysanlegg

AKTIVITETSHUS FOR KULTUR I TANANGER

BESKRIVELSE

Et sterkt lokalt kulturliv trenger tilrettelagte lokaler for øving og produksjon. Det er nødvendig med lokaler hvor de frivillige lagenes behov for lager og arkivplass er ivarettatt. Lokaler som er tilrettelagt for fler- og sambruk er nødvendig for sikre at utnyttelsen av lokalene er god.

UTFORDRINGER

Ombyggingen av gamle Haga skole til Tananger kulturstasjon gav kulturlivet i Tananger et løft. Kulturstasjonen benyttes flittig av ulike lag og organisasjoner, og i 2015 har Tananger skolekorps, Sola Brass Band, Tananger Blæsen, modellbyggerklubben 0-Scala Vest og Sola kulturskole faste aktiviteter i lokalene.

Kulturstasjonen ligger utsatt til og den har vært inn og ut av planene i forbindelse med gjennomføringen av den nye veien - Transportkorridor Vest. Siden bygget har vært truet av rivning har det ikke vært utført nevneverdig vedlikehold på bygget på mange år, og den byggetekniske standard er derfor i dag svært dårlig. Nye lokaler for bruk til kultur og andre fritidsaktiviteter er derfor svært nødvendig i Tananger.

Behov for lokaler som spesielt er tilrettelagt for kulturaktiviteter, øvelser, opplæring, opplevelser og produksjon i denne delen av kommunen vil øke ytterligere i årene som kommer ved utbyggingen av Jåsundområdet.

Det er derfor viktig å sørge for at planleggingen og aller helst utbygging av nye, tilrettelagte lokaler i Tananger prioriteres. (ref. KS 76/14 – verbalpunk 8, s. 17)

I Tananger sentrum er det også andre bygg som i dag brukes til aktiviteter av lag og foreninger som vil bli påvirket av ny sentrumsplan. Bussgarasjen er i dag i bruk av Motorklubben som verksted og av Tananger Sjøspeidere. Nilsenhuset brukes av Tananger Sjøspeidere, som også har mye aktivitet i det gamle bedehuset i Tananger. Bibliotekets lokaler i Tanangerhallen har også behov for oppgradering og vil være naturlig å se inn i et nytt aktivitetshus for kultur i Tananger.

Kommuneplanens overordnede mål for kultur og fritid sier at vi skal tilrettelegge for et samfunn som gir mulighet for trivsel, trygghet og allsidig utvikling. Dette er viktige elementer som må tas med i arbeidet med ny sentrumsplan for Tananger.

TILTAK

- Bygge et nytt aktivitetshus for kultur og fritidsaktiviteter i Tananger og til dette formålet må bussgarasjetomten utredes

SØMMEVÅGEN

BESKRIVELSE

Det er tidligere gjort vedtak om å samlokalisere Flyhistorisk og Krigshistorisk museum i Sømmevågen. Begge samlingene er i dag en del av Jærmuseet.

Sola kommune kjøpte deler av området Sola sjø av forsvaret i 2014, og overtok da også en del av bygningsmassen i området. Det er sterkt ønskelig at Sola kommune også erverver resten av forsvarets eiendom på Sola sjø,

forhåpentligvis i løpet av kort tid.

Sømmevågen har et stort potensiale som museums og rekreasjonsområde, noe som sivilarkitekt Alexandria Algaard viser på en fremragende måte i sitt arbeid "Mulighetsstudie Sømmevågen", som ble presenter i oktober 2014.

TILTAK

- Erverve resten av Sola Sjø området og få omregulert området til museum, rekreasjon og friluftsbuk
- Fullføre samlokaliseringen av museene til Sømmevågen
- Utvikle området til et unikt museums og parkområde

ANDRE KULTURARENAER

Stangelandsenteret (tidligere Stangeland skole)

Flere lag og organisasjoner i Sola sentrum har fått tilholdssted i Stangelandsenteret. Her er faste brukere Sola Frivilligsentral, Sola Husflidslag, Sola Drageklubb, Bondekvinnelaget, Sola sanitetsforening, Sola Redd Barna, Nardus, Get together, Mental helse og Sola Judoklubb i tillegg til utleie til lag og foreninger til møter og

samlinger. Sola Speidergruppe holder til i den gamle rektorboligen på Stangeland, men det bygget er i svært dårlig stand. Stangelandsenteret er også tilholdssted for flere kommunale tilbud som Frisklivsenteret, Familiesenteret, Kontaktsenter psykisk helse og NAV.

Skoler i Sola

Flere av skolene i Sola brukes av kulturskolen og av lag og foreninger til faste tider. Den største utfordringen for merbruk av kommunale bygg er manglende

fasiliteter og lagerrom som er tilpasset flerbruk, samt at akustikk og romdisponering kan skape utfordringer.

Uteområder og idrettsanlegg

Mange av kommunens idrettsanlegg benyttes også til utstillinger og arrangementer. Også flere av friluftsområdene benyttes til kulturelle aktiviteter, som Hellestøstranden til Dragefesten og Åsenområdet til kulturskolens Halloween oppsetning. I

planperioden vil det være naturlig å se på hvordan det er mulig å tilrettelegge for bedre sambruk av frilufts- og rekreasjonsområdene til kulturopplevelser. Sømmevågen og turstiprosjektet rund Hafrsfjorden er naturlige områder å vurdere i denne sammenheng.

10. SAMLET PRIORITERING FOR KULTURFELTET

SOLA – KULTUR FOR ALLE

Hensiktene med kommunedelplan for kultur er å synliggjøre alt det positive Sola har gjort så langt, gjør i dag og samtidig gjennom planen fremme tiltak som bygger videre på dette.

PRIORITERINGER PÅ KULTURFELTET 2015 – 2018

Tiltak i denne planen er ikke prioritert. Det er avgjørende å sikre eksisterende tiltak og nye tiltak må innpasses i det ordinære arbeidet med handlings- og økonomiplaner i perioden.

Dette sikrer at planen ikke blir statisk, men ved rullering gitt muligheter for å fange opp nye utviklingstrekk, nye aktører og nye muligheter.

Endelig prioritering av og mellom enkelttiltak må foretas hvert år som ledd i budsjett- og handlingsplanarbeidet. De rammer som hvert år er tilgjengelige vil med utgangspunkt i foreliggende plan og utviklingen i samfunnet for øvrig, være grunnlaget for årlige beslutninger.

Noen utfordringer peker seg imidlertid ut:

- Det er et stort behov for nye øvings- og produksjonsfasiliteter for kulturskolen og det frivillige kulturlivet. Kulturskolen mangler egnede lokaler for danse-, teater og billedkunstopplæring. Det er ikke egnede prøve, verksteds- eller ateliermuligheter for profesjonelle kunstnere i Sola. Det frivillige kulturlivet trenger bedre øvingsfasiliteter
- Biblioteket har vært uforandret i 25 år og må oppgraderes med hensyn til å kunne møte dagens behov. En fornyelse av biblioteklokalene må ses i sammenheng med bedre publikumsfasiliteter i kulturhuset og en nødvendig ombygging av foajé med tilliggende områder
- I forbindelse med utviklingen av Sola Sentrum, med bygging av nytt rådhus og ny kirke er det nødvendig med en ny helhetlig plan for å skape et levende og funksjonelt bruksområde. En festplass med utescene vil kunne bidra til dette
- Tananger mister et viktig samlingspunkt for kulturlivet dersom Tananger Kulturstasjon må vike plass for Transportkorridor Vest. Nytt bygg med plass til kulturutøvelse, undervisning og produksjon i Tananger må uansett prioriteres
- Sømmevågen – et unikt område med stort potensiale for kulturbruk og rekreasjon. Utviklingen av Sømmevågen blir kommunens største og viktigste utfordring i planperioden

